

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Egész évre	4 fr
Félévre	2 ..	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:

ZADORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóbívatához czimzendők. — Hirdetések, valamint nyomtatási közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A főispán.

E hó utolsó napján foglalja el Hunyadvármegye főispáni székét gr. Bethlen Miklós, Erdély fejedelmi sarja.

A beiktatás hagyományos ünnepséggel, a szokásos ceremóniával megy végbe s az új főispán megkezdí működését azon tevékenységi körben, melyet Ő Felsége és a m. kir. kormány bizalmából számára a törvény kijelöl.

A kormánynak, hogy az állam akaratát minél hatékonyabban s minél tökéletesebben foganatosíthassa s úgy magának az államnak céljait megvalósíthassa, mint abban egyeseknek jólétét előmozdíthassa, szóval, hogy sokoldalú fontos feladatát kellőleg teljesíthesse, sok és különféle alárendelt közegre van szüksége, hogy ezeknek segítségével s közreműködése mellett az államkormányzat végrehajtása körüli teendőket és a közigazgatás feladatait az államélet különféle köreiből és számtalan viszonyában aképpen eszközölje, hogy az állami cselekvőség egységét fentartva s biztosítva,

egyszermind az állam eszméjét és magasabb lényegét is érvényre emelje.

Hogy az államakarat megvalósítását célzó kormányakarat valósággal végrehajthatassék, alárendelt műszervekre, ugynevezett hatóságokra van szükség. Ezek között igen fontos feladatot ró a törvény a főispánra, ki állásánál fogva igen sokat tehet azon törvényhatóság üdvére, a melynek élére állított.

1848-ig, vagyis a míg a dicasteriális kormányrendszer volt érvényben, a főispáni állás „sine cura” tisztség, méltóság volt, de mióta a kormány- és végrehajtó hatalmat Magyarországon törvényesen csak a független magyar felelős ministerium gyakorolhatja s a belkormányzat összes ügyei ennek tevékenységi- és hatáskörébe tartoznak, különösen az 1870. XLII. illetőleg 1886. XXI. t.-cz. életbe lépte óta a főispánság nem dignitás többé, hanem a törvényhatóság élén álló főtiszttség, melynek betöltése a közigazgatás terén jártas, szakértő és kellő képzettséggel bíró egyén egész tevékenységét igényli.

A mennyit vesztett a főispáni állás fényben s külsőségeiben; annál inkább emelkedett jelentőségében. A kormánynak ő a tanácsosa a törvényhatóságot érdeklő adminisztracionális s közérdekű ügyekben. A törvényhatósági közélet megnyilatkozásának, az állami közigazgatás közvetítésének hivatott őre a főispán s legilletékesebb szószólója a törvényhatósági s községi jogosult törekvéseknek és aspirációknak.

Erre kívántuk felhívni az illetékes törvényhatósági bizottsági tagok figyelmét.

Az installacionális ünnepségen a vármegye közönsége, hatóságok, testületek s. t. b. tisztelegni fognak a főispánnal. Az ily hivatalos tisztelegés nemcsak az egyének bemutatkozására, a dícséreték elzengésére, az érdemek magasztalására való, hanem arra is, hogy a törvényhatósági kormányzat élén álló főispán figyelme felhívassék az orvoslást igénylő közállapotokra is.

Gr. Bethlen Miklós közéleti multja biztosíték arra nézve, hogy főispáni hivatásának magaslatán áll s a hol tenni, hatni és alkotni kell, ott nemcsak munkabírást,

PETROSÉNY és VIDEKE TÁRCZÁJA.

A mama terve.

A Hargita aljában esergedező havasi patak mellett, sűrű fenyves szélén fekszik a kedves és Erdély fűrdői közül egyik legszebb fűrdő — Homorod. Kifűnő fenyőillat, jó vasas savanyú víz, kényelmes lakások s az ígérkező kellemes időtöltés minden fűrdőévdra szép vendégsereghez hoz össze.

A fenyves között húzódó sötét, kedves szórakozási helyét képezi a fűrdő közönségnek; a fenyőillat felvillanyozza a kedélyeket s a gondolatokat merészebb röptűekké varázsolja.

Az ifjú szívekben szerelem fakad s a fenyők suttogása biztató reményt ígér ábrándjaik teljesülésére.

Ezen idény első napjaiban is a rendes szám betelt. Alig 1—2 lakosztály maradt üresen s azok is csak azért, mert bérleti meg nem érkeztek meg.

Pár nap telt el, a kik még addig nem ismerték egymást, ismerettségét kötötték és az egész fűrdő rendes képét vette magára. Mozgalmas élet, ragyogóbbnál-ragyogóbb toilleték, szép leányok, csábos, sikkes özvegyek, hódítani és hódolni vágyó fiatal emberek tömege

elég anyagot szolgáltatott a szórakozásra. A kifűnő zene pedig jó kedvre hangolá az egész fűrdő közönségét.

Vasárnap délután volt. A hőség már múlt s a nap kezdett a nyugotra fekvő magas fenyves mögé ereszkedni. A kioskban szól a zene; mindenki siet a kellemes időt felhasználni. Egy részük a fűrdőkben van eloszolva, másik rész a kioskban és az étterem széles terraszán foglal helyet; az ideálisabb elem pedig a fenyves utain sétálgat, élvezve a fenyő illatot s keresve a szerelem boldogságát.

A zavartalanul sétálók csak maguknak élnek s a mint a jobb ismerősök egymás mellett elhaladnak, futólag pár kedélyes szót váltanak egymással, aztán haladnak tovább, hallgatva a zene elhaló hangjait, a fenyves bűvös suttogását, a patak zugását, vegyítve a madarak csi-csergésével, a levelek susogásával.

Egyszer a fiatalok esendes sétáját egy esemény zavará meg. A fenyvesből vissza tőrt sétálók a szemközt jövőktől egy új párról nyertek tudomást, kik eddig nem voltak láthatók, s valószínűleg csak ma érkezettek meg.

Egyikük egy tisztes kinczésű, idősebb nő kinek megjelenése mindjárt elárulá, hogy a magasabb társaságok tagja, s ruhája és ékszerei gazdagságra vallottak. Mellette sétált egy fiatal 18—20 évesnek látszó fiatal lány. Ő volt a ki

az általános meglepetést okozá s kiről a nők az első látáskor elismerék, hogy kellemes benyomást tesz rájuk, a férfiak között azonban határozott forradalmat idézett elő s elragadtatással jegyzék meg, hogy csak is egy angyal lehet ilyen szép.

Igazuk is volt. Könnyű világos nyári ruhája, mely teljesen ellentétbe a vele levő idősebb nő díszes öltözékének — bájos arca szilárdi karsu termete s könnyed mozdulatai méltán vonhatták magukra az általános figyelmet. Szinte elviselhetelenné vált már a kíváncsi tekintetek ostroma; minden sétáló bámulva fordult vissza s nézett az eltűnő pár után.

Azonnal megindult a kérdészködés.

Ismered-e? ... Kik lehetnek? ... Honnan jöttek? ... Mikor érkeztek meg? stb.

A fiatal emberek közül a vállalkozóbbak hirtelen a fűrdő gondnokhoz sietve a vendég könyvből azonnal megállapíthatták, hogy Felvintzy Eleknek s leánya Erzsike, egy gazdag budapesti volt bankárnak felesége, illetve leánya.

Rohantak a társasághoz a felfedezéssel s alig voltak képesek az ujonnan érkezettekkel mindenkinél felvilágosítással szolgálni.

A kíváncsiság azonban csak részben volt kielégítve, s különösen a férfiak nagyon vágyódtak személyes ismeretség kötése után. — Oha-

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

hanem magas befolyását is érvényesíteni fogja a közjóra. És bizonyára jó néven veszi, ha nyílt magyar őszinteséggel rámutatunk a szanalást igénylő közdolgozókra, hogy alaposan ismerje azon vármegye viszonyait, melynek dicsősége ezután az ő dicsősége is, de szégyene az ő szégyene is.

Petrosénynek nem kicsinyelhető nemzeti és kulturális misszióját s ennek betöltésére való képességét és hivatottságát igazoló multja és jelene van, de a magyar nemzeti eszme és kultura sikeres terjesztése érdekében felsőbb támogatásra van szüksége.

„Néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát.”

Leplezetlenül ismertetni kell ő méltóságával a helyzetet, hogy segítő karjával jogos törekvéseinket támogathassa.

Tudomására kell hoznunk, hogy Petrosény Hunyadvármegyének legnépesebb községe, a természet mérhetlen kincseivel megáldott nagy vidéknek központja, hová virágzó nagy iparvállalatai s kereskedelme emelték s önerejéből egy népes, nagy vidék gócpontjává fejlődött. De hiányzik még több oly intézmény, melyekre nem csak Petrosény fejlődése, hanem a magyar nemzeti eszme terjesztése érdekében elkerülhetlen szükség van s melyeket csak felsőbb támogatás biztosíthat. Ilyen a kir. járásbíró, a m. kir. adóhivatal szervezése, továbbá gymnasiumunknak a nyilvánossági jelleg megadása.

Mindezen törekvésünk a magas kormány hozzájárulása nélkül csak „pium desiderium”.

jok teljesülése nem késett sokáig, mert naplemente után felgyultak a táncz terem csilárjai, s a kik előzőleg a táncz multságokról rendesen elmaradtak, most azokat is elhozta a vágy, hogy az új vendégekkel megismerkedhessenek.

A teremben mindenki kérdezte a másikat, vajon eljönnek-e Felvinczyék? Találgatták, hogy igen-e, vagy nem? Midőn sokaknak öröme a két nő a teremben megjelent.

Pár perc múlva már a fiatal leány körül egész sereg tánczos csoportosult, törve magukat hogy bemutatkozhassanak s egész a táncz darab végéig pihenni se hagyták, szinte egymás karjaiból ragadva ki a táncz közben még bájosabb s repülni látszó Erzsikét.

A nők között csak nem irigységet keltet az a hódolat, melylyel az újonnan érkezettek körül vették a fiatal emberek.

Látva Erzsikét, nők s férfiak egyaránt elvalának azonban kellemesen ragadtatva, s a kik szerencsések lehettek vele szót is váltani, azok azonnal tisztába voltak, hogy egy magas műveltségű fiatal leánnyal van dolguk.

A táncz multság kedélyesen folyt le, s mikor Felvinczyne s leánya eltávoztak, a még tovább ott maradóknak beszéde tárgya a két nő volt:

Az anya jól nézett ki, volt az általános meggyőződés; a lányt össze lehetne tévesztetni

Az új főispán teljes mértékben bírja a kormány bizalmát s jóakaró támogatása mellett hazafias célunkat elfogjuk érni.

A kik hivatva vannak, irányítsák ő méltósága magas figyelmét vitális ügyeinkre. Kötelességüké teszi ezt azon meghízatás, melyet mint a választó polgárok bizalmának letétmánya magukra vállaltak.

Ezzel nemcsak udvariassági tényét gyakorolnak, hanem a korona és a kormánynak a kinevezés által kifejezésre jutott bizalmához való őszinte csatlakozásunkat is manifesztálják.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Gr. Bethlen Miklós, Hunyadmegye új főispánja f. hó 30-án fog Déván ünnepélyesen beiktattatni. Az instalációra a vármegye törvényhatósági bizottságának tagjai meghívtak. A beiktatás alkalmával a főispán a bizottsági tagok részére 300 személyre ebédet ad a Redoute nagytermében. Tekintettel a gyászra, melyet a főispán visel, az ebéd zene nélkül, de bizonyára annál hangosabb toasztokkal fog lefolyni.

— **Bucusi bankett.** Br. Szentkereszti György volt főispán, jelenleg orsz. gy. képviselő tiszteletére f. hó 29-én Déván a Müllner szálloda éttermében bankettet rendeznek.

— **A hunyadmegyei jegyzői kor** testületileg fog tisztelegni a főispánnal beiktatása alkalmával, mi célból Dombora László a jegyzői egyesület élnöke az összes jegyzőket megjelölésre s részvételre felkérte.

— **Előléptetés.** Debretzy József szurduki vámmellenőrt föllenőrré léptették elő s Debreczenbe helyezték át. Bár távozását sajnáljuk, őszintén örvendünk előmenetelén.

— **Hymen.** Vots Dezső hátszegi nagykereskedő f. év december hó 4 én reggel 9 óra körül vezeti oltárhöz a petrosényi rom. kath. templomban Telegdy Zelma kisasszonyt; Hennrich

János a csimapi sodronypálya hivatalnokai ugyanakkor esküszik örök hűséget a helybeli ág. ev. templomban Pápay Klára kisasszonynak, a lónyai-gyarmati áll. óvónőnek. Sok szerencsét!

— **Az időjárás.** Valóságos tavaszi időjárásban gyönyörködünk. November végén ilyen idő nem szokott itt lenni. F. hó 25-én valóságos tavaszi eső volt hosszas szárazság után s nappal verőfényes nap árasztja jól eső melegét. Félő azonban, hogy a tél hirtelen beköszönt s havat ráz a nyakunkba, mert igaz az a közmondás, hogy „nem eszi meg a kutya a telet.” A Páring magasabb csúcsait hó borítja, de a völgy hőmérséklete éjjel-nappal egyaránt enyhe.

— **Községi közgyűlés** lesz folyó hó 28-án d. e. 10 órától kezdve, melynek igen fontos és érdekes tárgyai lesznek:

Tárgysorozat: 1. Az 1897. évi zárszámadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentésének és ezzel kapcsolatosan az előjárás észrevételeinek tárgyalása. 2. Az 1899. évi községi vagyoni leltár, költségvetés előirányzat tárgyalása. 3. A községi gymnasium költségvetés-előirányzat tárgyalása. 4. Az iparos tanoncziskola tanítóinak fizetés vagyis javadalmazás felemelése iránti kérésnek tárgyalása. 5. A vágóhid használatának bérbeadása és a feltételek megállapítása. 6. A vásárvám szedési jogának bérbeadása és a feltételek megállapítása. 7. Barsay Árpád kérelme törölt állami adója után a községi és törvényhatósági pót és törvényhatósági utadójának törlése iránt. 8. Roth Márkus illetőségének tárgyalása. 9. Weisz Rezső és társainak a házalas megszüntetése iránti kérésének tárgyalása. 10. A község ház építése és addig is, míg ez megtörténik, a községi hivatali helyiségek elhelyezésére kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása. 11. Ulmann Lipót és társaival a vásártérre vonatkozólag megkötött szerződés tárgyalása. 12. Az ovoda pótdó kivetése ellen az előterjesztésnek tárgyalása és netalán indítványok.

— **Miniszteri rendelet.** A m. kir. pénzügyminisztérium folyó évi nov. hó 21-én kelt 3110/P

egy angyallal s senki se csodálkozott volna, ha egyszerre szárnyai lesznek s elrepül.

Erzsike tánczosai közé számította báró Széplaky Vilmost is. Ő a tánczmultságot követő napon tiszteletét tette Felvinczyéknél. Az özvegy nagyon szívélyesen fogadta, Erzsike azonban kissé szomorúnak látszott, mit a báró az estéli fáradság következményének tartott.

Ezután rendesen együtt lehetett látni őket. A báró hűséges kísérvéje lett a szép Erzsikének, a mit nagyon sokan irigyeltek, de a gazdag és ügyes fiatal mágnással leendő versenyzésre senki sem mert gondolni, tudva, hogy a küzdelemben csak veszíthetnek.

Már csaknem három hét telt el s ismerőseink körében semmi változás nem fordult elő. Erzsike és br. Széplaky a fenyves közt fekvő pavillon kis erkélyén ültek, hol a fenyők által védve nem zavarta idegen tekintet s beszélgettek az eltelt napok eseményeiről, midőn közéjük lép Felvinczyne s előadja, hogy azonnal el kell utazniok. Nem sokkal ez előtt kapott egy sürgőnyt, melyben gazdag nagybátyja halálos ágyához hívják, a ki egyedüli rokonuk s ki vagyonát rájuk fogja hagyni.

Erzsike szemeslütve hallgatta anyja szavait s br. Széplaky a hír hallatára elkomorodva, hallgatagon nézte az özvegyet.

Hirtelen gondolatait összeszedve, rendes nyugodt modorról eltérően izgatottan szólítja meg az anyát:

„Engedje meg nagyságos asszonyom, hogy ilyen alkalommal, midőn önöket ily gyászeset fenyegeti — emelem fel szavamat, de ügyem halasztást nem tűr. Én mióta önöket megismertem, Erzsikét szeretem.

Bocsásson meg merészségemért, szólít a lányhoz... Az első percztől fogva rabja vagyok s szerelmem tovább elhallgatni nem tudom, nem szabad.

Igen nagyságos asszonyom! — Ezennel ünnepélyesen megkérem kedves leánya kezét.

Remélem, ellenem nincs kifogásuk s biztosíthatom, hogy kéresemmel minden melleg gondolat nélkül, csupán boldogságom megalapítása céljából lépek fel most, mielőtt az említett szomorú eset miatt eltávoznának.

Felvinczyne, ki tisztába volt azzal, hogy a báró nagyon gazdag, kérését megelégedett, mosolygó arccal hallgatta s midőn az szavai hatását leste és szótlanul várakozott a feleletre, így szólt:

Báró ur! Kérése váratlanul ért! Biztosíthatom azonban, hogy annak teljesítésében részemről semmi akadály nem forog fén s én szeretettel adom önökre anyai áldásomat.

M. számú magas rendeletével utasította az összes kir. adóhivatalokat, hogy az „Erzsébet királyné emléksobrára adományokat“ elfogadjanak. Az adakozók névsora hónapról hónapra a hivatalos lapban közzé fog tétetni. Bővebb információt az adományozók a kir. adóhivataltól nyerhetnek.

— A petrosényi gör. kel. hítköztség épülőfelben levő temploma javára a Baresay-féle szálloda nagytermében f. hó 19-én rendezett hangverseny és táncvigalom úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben, várakozáson felül fényesen sikerült. Jól eső örömmel hivatkozhatunk azon elvitázhatlan tényre, hogy minden alkalommal, de különösen midőn hazafias, kulturális célok előmozdításáról van szó, Petrosény értelmisége nem ismer nemzetiségi s felekezeti különbséget. Egy értelem, egy érzettől lelkesítve karol fel minden eszmét, melynek hatása üdvös és szent. Ebben rejlik úgy Petrosény, mint vidéke bámulatos haladásának egyik legfőbb garanciája. Szinte megható jelenetekben nyilvánult a kölcsönös becsülés és szívéllyesség ez alkalommal is. A magyar dalt és eszadást tüntető igazi lelkesedéssel újráták román ajku testvéreink és viszont. Ez az erkölcsi siker manifesztációja. A hangverseny és táncvigalomról szóló tudósításunk egyébként a következő: A tágas teremben három hosszú sorban terített asztalok mellett szép számú közönség foglalt helyet. Képviselve volt társadalmi életünk minden osztálya. Midőn az énekkar az emelvényen megjelent, tüntető tapsal üdvözölte a közönség s az éljenzés, taps és kihívás a műsor minden száma után ismétlődött. Meg is érdemelte a egyes énekkar, melynek tagjai voltak: nők: Cioran Eleonora, Hinkl Juliána, Mátsek Emma, Muntean Eleonora, Stanca Johanna, Socol Lujza, Zuleger Karolina; leányok: Finsgráf Mari, Horváth Julia, Horgos Róza, Iancu Magdolna, Krainik Mari, Necula Anna, Pokorny Irén, Stanca Helén, Warhanek Mari, Warhanek Róza; férfiak: Arad János, Borlán János, Bián János, Bara László, Corne Miklós, Cozian Péter, Cirea Péter, Ciorán Valér, Haiduk Ilyés, Jakab Péter, Moga István, Muntean Tivadar, Motora V. Traian,

Mátsek Ferencz, Nista Ádám, Socol Dénes, Serb János, Socol Miklós, Krainik Romulus, — de különösen Serb János gör. kel. tanító azt az ovációt, melyben részesültek. Kezdő és zenei képzettséggel nem bíró énekesektől nem várt senki annyit, a mennyit produkáltak. Aé összevágó szép előadás a hangárnyalatok műnanszirozása, szóval a quartettek interpretálása mindenkit meglepett. Zulegerné és Necula Anna három duettet énekelték a program szerint: „La o viorica“, „Találkozunk, nem bucsuzom“ és „Gruss“ című dalokat, melyeket nagy tetszéssel fogadott a közönség. Zulegerné csengő, magas szopránja s Necula Anna kellemes tiszta altja s mindkettőnek iskolázott szép hangja, kifejező értelmes előadása indokolják a tetszésnek zajos és szünni nem akaró megnyilatkozását. Horváth Julia ügyes ezitera kísérete mellett Szerb János egy magáudalt énekelt („Doi ochi“) értelmesen, a közönség elismerésének kifejezése mellett, Motora V. Traian egy monofogot adott elő, mondhatni szinpadí otthoniassággal. Egy streber hősködését mutatta be, a ki minden áron miniszter akar lenni. A nő duettek Bruckner Frigyes kisérté harmoniumon, azzal a ritka zenei jártassággal, melyet tőle már megszoktunk. A hangversenyt a nő énekkar zárta be egy esimes duettel. Az asztalokat kihordták s következett a tánc. melynek a hajnal vetett végét. Jelen voltak: Boesát Mihályné, Csoránné, Földiáki Józsefné, Gross Hermanné, Gieza Miklósné, Gieza Jánosné, Guld Józsefné, Heiesig Mihályné (Russ), Huber Gyuláné, Hermann Adolfiné, Horváthné, Joanovics Jánosné, Junger Simonné, Krainicsné, Kindeáné, Krausz Józsefné, Kohnné, Lorenz Fridoliné, Lucaciné, Muntean Tivadarné, Macsekné, Macsánné, Mogánné, Neculané, Opra Jánosné, Pfingsgraefté, Roth Edéné, Reichné, Stanca Avramné, Szokol Dénesné, Szokol Miklósné, Sues Simonné, Stanciué, Steinerné, Saturn Izidorné (Merisor), Szerb Jánosné (Rokány), Szokol Bazilné (Livazény), Sárossy Józsefné, Szosánné, Vassi Jánosné, Zulegerné urnók; továbbá: Ehrenreich, Furka Leontin, Gross nővérek, Horváth Julia, Horgos Róza, Joanovics Katicza, Junger Katicza, Ne-

kula Anna, Roth Ida, Szuszan Mariska, Stanca Helén, Steiner, Szintes Netti, Szucs Kornélia, Trilusz Vilma, Warhanek nővérek urhölgyek.

A bevétel volt 168 frt 25 kr., melyhez felülfizetéssel járultak: A Salgótarjáni Köszénbánya Részvény-Társaság 10 frt. Anereies János 5 frt, Marek Mór 4 frt, Vassi János 3 frt 50 kr, Szerb János 2 frt 50 kr, Tribus Antal, Comsa Péter, Stanca Avram, Dombora László, Rotter József, Balog János 2—2 frt. Szokol Boesát Mihály, Grausam Károly, Riedwal Joachim, Moisa Jonutz, Nistea Sándor, Loj Jakab, Gajdos Károly 1 frt 50—1 frt 50 kr. Jakab Péter 1 frt 20 kr. Figuli Antal, Hermann Adolf, Pick Samu, dr. Schulek Jenő, Muntean Tivadar, Balázs János, Steiner Salamon, Joanovics János, Jakabfi Rezső, Seelenfreund Vilmos, Kraus Péter, Knebel János, Toma Tivadar 1—1 frt. Pfingsgráf N., Socol Basil, Junger Simon, Krausz József, Sároosi József, Szucs Simon, Opra János, Peek Mihály, Leugyel László, Lukács Demeter, Saturn Izidor 50—50 kr.

— Öngyilkosság. Krausz Péter aninoszai vállalkozó, dinamittal megölte magát. Az öngyilkosság híre 19-én este 8 órakor már elterjedt Petrosényen s mindenki a végzetes elhatározás oka iránt érdeklődött, de magyarázatot senki sem tudott adni, még hozzátartozói sem. Rendezett anyagi viszonyok között — mondhatni — gond nélkül élt, betegsége nem győrtse s családi élete is zavartalan volt. Neje nemesak a háztartást, hanem az üzletet is oly gondosan vezette, hogy teljes nyugalom és kényelemben élhetett. Itt is egy megfellethetetlen lélektani jelenséggel állunk szemben. Már mint katona szolgálati fegyverével akarta magát agyonlőni, de a végső pillanatban megakadályozták. Nehány hó előtt abban a pillanatban esavarták ki kezéből a forgópisztolyt, midőn szívének irányozta. Az utóbbi napokban többször hangoztatta, hogy előbb nejt s gyermekeit és azután magát öli meg. Csakadja félt is tőle, hogy oktalan tervét végrehajtja. Aggódva hajtották fejüket nyugalomra s gondoskodtak arról, hogy alvasközben rájuk ne törhessen. Szombat est 7 órakor a bányatömsélnő alkalmazott munkásokat kiküldte a koresmahelyiségből, tudtukra adván, hogy nem ad nekik több italt. Midőn azok távoztak ő benyitott a konyhába s nejeinek azt mondta: „még 5 percz“. Neje megijedt s elrejtőzött, attól félvén, hogy 5 percz múlva megakarja ölni. Pár percz múlva süketítő dördülés volt hallható, a koresma ablakok és az ajtó üvegei esőrpömpölve hullottak szét s Krausz egy liszteszákra hajtva fejét félig térdre ereszkedve egyedül volt bent. Meg volt halva. Mellénye bal-felső zsebébe egy kis darab dinamitot tett s azt gyutaecsal felrobantotta, mely baloldalát s szívet összeroncsolta és a szerencsétlen embert rögtön megölte. Janza Vazul szolgabíró és dr. Bottenstein Samu járásorvos f. hó 20-án a helyszínen megejtve a rendőri vizsgálatot az ismertetett tényállást konstatálták. Krausz 55 éves volt, özvegyet s három gyermeket (11—19 évesek) hagyott hátra, rendezett anyagi viszonyok között.

— Zergevadászatok. Erdély bérezei között megkezdődtek a híres retyezáti őszi zergevadászatok, a melyek az idén is igen szép sikert ígérnek. A nagyszámu vadásztársaság ugyanis mindjárt az első napon két szépen kifejlett zergebakot, két erős őzbakot és két barna medvét ejtett le. Az egyiket Inkey Antal golyója terítette le, míg a másikat Fáy Viktor lőtte. A hajtásban volt még egy harmadik medve is,

A báro örömtől sugárzó tekintettel esóklát kezét a távozó özvegynek.

Magukra maradtak.

Erzsike még mindig szótlanul állott, a midőn Széplaky kezét megragadta s szólni akart, de megleőve esendesen és szinte búsan mondá:

Nehogy balvéleménnyel legyen viselkedésem miatt, hogy akkor, midőn viszontszerelemről biztosíthatom, talán kifogásolni valót keresek egyéniségében! Nem! Ilyen eszembe sem jut. Hanem mielőtt kérésére én is válasszolnék, halgasson meg engem s azután határozzon.

Önt a látszat és az anyám részéről kiszivárgott információk valószínűleg homályban hagyták némely dolgokra nézve. Elmondom, ha leend türelme végig hallgatni. — Foglaljon helyet.

— Atyám, mikor pár évvel ezelőtt meghalt, szép vagyont hagyományozott reánt, de szintén szép adósságot is, a különbözet annyit tett ki, hogy a megmaradt összegből tisztességesen megélhetnénk; de anyám nem tudja elfelejteni, hogy ez másképp volt, midőn atyám pénztára állott rendelkezésére.

A sors mostohaságát az által akarja ellen sulyozni, hogy leányát — engem — gazdag férjhez adjon, mi által reméli, hogy viszonyai jobbra fordulnak. — Ne szóljon közbe báro ur. Kérem hallgasson végig s akkor nyilatkozhatik.

Önök a megjelenése körünkben anyám előtt a megváltás reményét képezte. Ezt meg is mondta nekem. Engem azonban kihagyot számításaiából.

Ugy látszik nem tudta az események amugy is gyors fejlődését türelemmel bevárni s ma meglepett a nagybácsi betegsége meséjével.

E szavai közben mélyen elpirul s alig hallhatólag folytatá:

Most báro ur önön a sor! sejtem mit fog válaszolni, de nem én szereztem önnek e kellemetlen helyzetet.

Széplaky már türelmetlenül várta, hogy szólhasson s a mint Erzsike szavait végzé, derült arczezal ölelte keblére s boldogsága teljes tudatában kissé neheztelő hangon mondta:

Kedves Erzsikém! Kinek gondolt engem? Pénz vadásznak? Ki anyagi érdekek által ösztönözöttetve, a gazdag bankár leányt akaró hálójába kóriteni? — Nem vagyok az! Higgye meg hogy boldogságom így teljesebb, ha nem vagyok vádolható azzal, hogy érdekháasság tán szaladok. S tudom azt, hogy egy ilyen anygal, mint ön, kétely nélkül teszi le jövőjét kezembe.

A két szerelmes boldogan ölelé át egymást, kiket a nagyravágó mama ilyen szerencsével boronált össze.

Bucsy Ákos.

melyet Cseh Bertalan erdőmester erősen megsebzett, de ennek sikerült elmenekülnie, úgy, hogy még idáig nem került meg.

— **Fillérestély** lesz ma, vasárnap este 7 órakor a polgári olvasóköri, melyre a tagokon kívül vendégeket is szívesen lát a rendezőség. A műsor előadás előtt fog kiosztatni. Beléptidj nincsen s tetszés szerinti adományok a szegény iskolás gyermekek felruházására közönnettel fogadtatnak.

— **Zártkörű zárviszga-táncszestélyt** rendezett Lengyel László táncztanító a Prokopp-féle vendéglőben f. hó 24-én. A kicsinyek zárviszgája fényesen sikerült s úgy a tánczmester, mint a növendékek ügyességéről tesz tanúságot. Este 9 órakor kezdődött a felnőttek tánczvigalma, mely emelkedett hangulatban hajnalig tartott.

— **A tárnába zuhant** Petrillan Cerna Dumitru napszámos s szenvedett sérüléseibe belehalt. Janza Vazul szolgabíró a halál okának kipuhatolása végett a rendőri vizsgálatot fogatnositván konstata, hogy elővigyázati intézkedések megtétele körüli mulasztás senkit sem terhel s hogy saját vigyázatlanságának esett áldozatul, vagy öngyilkossági szándékból vetette magát a mélységbe.

— **Gyilkosság.** Kornyes Juon (Nyeks) uriki lakos f. hó 17-én kora reggel fejszével agyonütötte előre megfontolt szándékkal Hubicsán Juon Manicsa uriki lakost. A puji csendőrségi őrjárat azonnal értesülvén az esetről, rögtön a helyszínére sietett, de a tettes akkorra elmenekült. Kornyes néhány nappal előbb szerzett Romániába szóló ideiglenes igazolási jegyet, a csendőrök arra törekedtek, hogy odamenekülését megakadályozzák s Kis-Baáron nyomára is akadtak, de ottani rokonai által értesítettvén, földetlen fővel futásnak eredt az erdők és hegyeken át Románia felé. A két ügyes csendőr palánkokon, árkok s vízekon át igyekezett megelőzni, a mi sikerült is kimerítő hajsza után. Midőn Bereczky Balázs csendőr 300 lépésnyire megközelítette, löfegyverével rácélozva rákiáltott, hogy adja meg magát, különben lelövi. A gyilkos látván, hogy nem menekülhet, megállott s Bereczky az ezalatt szintén odaért Kiorán György csendőrtársával együtt megvasalták s a puji kir. járásbíróasg börtönébe kísérték. Kornyes J. beismerte az előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságot, melyre az indította, hogy Hubicsán Juon M. a saját leányával, az ő nevével bűnös szerelmi viszonyt folytatott nemcsak férjhez menetele előtt, hanem azóta is s azért állott boszút a 48 éves apán, mert annak több eszének kellett volna lenni, mint a leányának, kinek már férjhez menetele előtt volt ugyan gyermeke, de nem tudta, hogy vérfertőzésből származott. A gyilkosnak neje tagadja az apjával folytatott bűnös viszonyt, de anyja, a meggyilkoltnak özvegye ezt határozottan állítja, ki mint felbújtó szintén a büntetőbíróasg elé kerül, valamint leánya is vérfertőzés büntetése miatt.

— **Köpöládáink multja.** Arról a furcsa de praktikus eszköztől, melyet ma szelvében használunk s a melynek neve köpöláda, olvassuk a következő érdekes dolgokat, persze francia lapban: Őseink, daczára annak, hogy a főkapitány nem rendelte el nekik, hogy köpködni tilos, még sem ismerték a köpöládát; bizony a mult századokban több olyan luxus- és toalettezikk teljesen ismeretlen volt, a melyet ma nélkülözhetetlennek tartunk. Hogy régente valóban ismeretlen volt a köpöláda, — nem mint fogalom, csak mint tárgy, — azt a következő apróság

bizonyítja: A spanyol király párisi követét egyszer egy barátja elvezette Imperiához, az akkori idők leghíresebb és legszebb delnőjéhez. A követ elámult a hölgy szépségén és a berendezés pompáján és nem talált szavakat esodálata kifejezésére. Végre köpni akarván, megfordult és a kíséret egy tagjának arcába küpött, mondván:

— Ne vedd rossz néven, hanem itt nincs csunyább hely a pofádnál!

Ez a bár udvariatlan, de bókot rejtő cselekedet módfelett tetszett Imperiának, a ki azt következtette ebből, hogy ekésében nem lehetett dicsérni szépségét és pompás berendezését. Megköszönte a követ udvariaságát, mégis figyelemztette, hogy egyik sarokban ki van feszítve egy darab szőnyeg, arra tessék köpni, ha szükséges.

A reneszánsz korában nem ismerték a köpöládát. Ma pedig már annyira vagyunk, hogy köpöláda van, de köpni tilos, még a köpöládába is. No már most mi lesz még? Volt idő, hogy köpni szabad volt, de nem volt köpöláda! aztán jött idő és volt köpöláda, de szabad is volt bele köpni (ez volt a köpöláda aranykora), aztán jött a mai világ: köpöláda van, de köpni bele tilos. Az idők változnak...

Melyik a legműveltebb állam? Erre a kérdésre legtöbbször olyan választ kapunk, amilyent a rokonszenv vagy ellenszenv sugalmaz. A esalhatatlan rideg számok azonban igazságos feleletet adnak erre a kérdésre is, ime: az egyes államokban besorozott katonakötelesek közül irni-olvasni nem tudók számára, ilyen arányt mutat: Ezer besorozott katonaköteles közül irni-olvasni nem tud Svédországban egy, Németországban 2, Norvégiában 4, Dániában 5, Svájcban 22, Hollandiában 50, Angliában 52, Franciaországban 64, Belgiumban 144, Osztrák császárságban 263, Görögországban 300, nálunk Magyarországon 303, Olaszországban 395, Portugáliában 594, Spanyolországban 680, Romániában 699, Oroszországban 708 és Szerbiában 793 egyén. — Mikor értünk mi pl. cssk Hollandiába is?

— **Szeszes italok élvezete Belgiumban.** Egy kormányparti belga lap a napokban közölte csak, hogy ott nem kevesebb mint 183.000 pálinkamérés van, minek következtében minden huszonkilenczedik emberre egy-egy pálinkamérő esik. S az ilyen körülmények között aztán állítsa valaki, hogy mi vagyunk a mértéktelen ivásnak hódoló nép s nyugatra tőlünk keresendő a műveltség netovábbja!

CSARNOK.

Késő ősszel.

Bús, sivar szellő rázza meg gyöngén
A fák sárguló, fonyadt lombjait...
Míntha panaszszó s sóhaj szállana:
Elmult a nyár s ősz... im a tél van itt!

Nehéz ködfelleg ömlik el szertesztét,
Takarva a bús hervadás nyomát...
De zörög a fák hulló lombja még
És ködön a nap fénye csillog át.

A siető hab is búsan loocsan...
Nem borul rá a fűzesek árnya,
Nem esekölja több hajló virágszál
Csak hideg szél, ha meg-megzúllja.

A hajnal is csak későre ébred...
És álmosan küzd a lomha köddel;
Alkonyesillaga sem gyűl ki, csak néha —
Ekkor is búsan pislogat széjjel.

A nagy természet bús haldoklását
Jelzi minden... a fakó fény, a lomb...
A sivar szél, mely oly meiszón jár át,
A vén fűz is, mely oly búsan hajlong.

S elmerengve így késői ősszel
Lelkemben mélabús sejtjelem kél:
Hogy verőfényes ifjuságom is,
Igy tünik el majd, mint ábránd és fény.

Fischer Ferencz.

Örök szerelem.

Regény.

Írta: Twain Mark.

Első fejezet.

— És fogsz-e engem úgy szeretni mindig, mint most? — kérde a nő, odasimulva a férfihoz és fejceskjét kedvesének vállaira hajtva.

— Mindig! — felelé a férfi átölelve a nő karesu derekát és egy csókot nyomva piros ajkára.

Második fejezet.

— És fogsz-e engem úgy szeretni mindig, mint most? — kérde a nő odasimulva a férfihoz és fejceskjét kedvesének vállaira hajtva.

— Mindig! — felelé a férfi, átölelve a nő karesu derekát és egy csókot nyomva piros ajkára.

Harmadik fejezet.

— És fogsz-e engem úgy szeretni mindig, mint most? — kérde a nő odasimulva a férfihoz és fejceskjét kedvesének vállaira hajtva.

— Mindig! — felelé a férfi, átölelve a nő karesu derekát és egy csókot nyomva piros ajkára.

(Folytatása következik.)

A kiadó végszava.

E regény fejezetei — a következő számokban is így folytatódnak. Sok olvasó ezt nagyon egyhangúsnak tarthatná, mi is így gondolkoznak; de a szerző megnyugtatót benünket. Azt állítja, hogy a regény hősnője, bár az egész regényben egy és ugyanaz, de a férfi, az minden fejezetben — más.

A kíváncsi elnök.

Angolországban egy törvényszéki tárgyaláson esett meg ez a vidám jelenet. A tárgyaláson egyik legkiválóbb jogász elnökült. Mint-hogy pedig a vádlott, egy meglehetősen nagy gonosztevő, csak az ir nyelvet értette, tolmács is szerepelt a tárgyaláson. Az első szünetet arra használta fel a vádlott, hogy valamit megkérdezzen a tolmácsról. A tolmács hamarosan felelt valamit, de meglátszott rajta, hogy kelletlenül. Az elnök észrevette a dolgot és szigorú hangon kérdezte meg, hogy mi történt.

— Semmi, kérem — mondotta a tolmács elhalványodva.

— Micsoda merészség ez? — kiáltotta az elnök mennydörgő hangon. — Miért nem válaszol? Mindnyáján hallottuk, hogy a vádlott kérdezett valamit, a mire ön válaszolt. És most rögtön mondja meg, hogy mi volt az!

— Esedezem — mondja erre a tolmács egész testében remegve — a mit ez az ember mondott, az éppen nem tartozik a dologhoz.

— Uram ha rögtön nem valja be, büntetést von magára. Tehát csak beszéljen hamarosan.

— Hát ha minden áron beszélnem kell, ám jól van, elmondom szó szerint. Ez az ember rámutatott az elnök urra és azt kérdezte tőlem, hogy kiesoda tulajdonképpen az az öreg dáma abban a vörös ágyterítőben.

Harsogó kacagás hangzott el a teremben. Az elnök, a ki egészen mást várt, egy kicsit kényelmetlenül érezte magát, de azért nem nyugodott meg, hanem tovább kíváncsiszkodott, hogy milyen feleletet adott a tolmács a bűnösnek, a ki közönyösen bámult a világba. A tolmács zavarodottan bár, de mégis kijelentette, hogy ezt mondotta a vádlottnak:

— Elhallgass te Paprika Janesi, hiszen az a vén fizkö téged fel fog köttetni.

A közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A petrosényi gör. kel. egyházközség nevében az épülőfélben levő templom javára f. hó 19-én rendezett hangverseny és táncszívalom alkalmával tanúsított szíves közreműködésük és jóindulatu támogatásukért:

A közreműködött urhölgyek és uraknak;

Szerb János fel. tanító urnak az ének-kar betanítása;

Bruckner Frigyes társ. tanító urnak az énekrészek harmonium kíséretének eljátszásáért;

Zádory Károly szerkesztő urnak, a valláskegyeleti ügyünk iránti érdeklődés felhívása és ébrentartásáért, szóval mindazoknak, kik szíves megjelenésük, felülfizetések által és egyébként úgy az anyagi, mint az erkölcsi siker biztosítására közreműködni szíveskedtek, hálás köszönetemet nyilvánítom.

Petrosény, 1898. nov. 25.

Stanka Ávrám,
görög-keleti lelkész.

VASUTI MENETREND.

Petrosényből indul Piski felé:

éjjel 12⁰⁰, reggel 7³¹, d. e. 11³⁹, d. u. 5⁰⁵, s
Piskire érkezik: reggel 4²⁵, d. e. 11⁴⁷, d. u.
3⁴⁵, este 8²⁹.

Piskiről indul Arad Budapest felé:

d. u. 4¹², este 10³⁵, (Aradig) reggel 6⁰⁵, d. u.
10⁰⁰*, s Budapestre érkezik: reggel 6¹⁰, este
7²⁰, este 9⁴⁰.*

Piskiről indul Vajda-Hunyad felé:

reggel 6¹⁵, d. e. 11⁵³, d. u. 4²⁵, este 10²⁸.

Vajda-Hunyadról Piski felé:

reggel 4⁴⁸, d. e. 10²⁵, d. u. 2⁵⁵, este 8³⁴.

Piskiről indul Tövis felé:

d. u. 3¹³, (Gyula-Fehérvárig) este 9²⁴, reggel 5⁴⁶,
d. e. 11¹¹.

Tövistől indul Kolozsvár felé:

d. u. 1⁵⁵, este 8⁰⁶*, éjjel 1¹⁷, reggel 3³⁸, 3³³*,
(közvetlen Budapestre.)

Petrosényből indul Lupény felé:

reggel 5¹⁴, d. e. 10²⁰, d. u. 4¹².

Lupényből indul Petrosény felé:

este 7¹⁵, reggel 7⁵⁰, d. u. 3²¹, s Petro-
sénybe érkezik este 8⁴⁰, d. e. 9¹⁵, d. u. 4⁵⁴.

Piskiről indul Petrosény felé:

reggel 6¹⁰, d. e. 11⁴⁸, d. u. 4⁰⁰, éjjel 11⁰⁰
Petrosénybe érkezik d. e. 9⁵⁵, d. u. 3⁵⁷,
este 8⁴⁷, reggel 4³⁰.
A *-gal jelöltek gyorsvonatok.

HIRDETÉSEK.

Kérje

The Continental
a Bodega Company.

világhírű spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé-
sekben, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
csakis: IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utca
sarkán, a Geny-Casínóval szemben.

Petrosényben kizárólag csak Jakabfi Rezső fű-
szerkereskedésében kapható.

SÁROSSY JÓZSEF

→ MŰBÁDOGOS, PETROSÉNY. ←

Van szerencsém Petrosény és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy üzletemben a legdúsabb választékban készletben vannak s a legjutányosabb áron kaphatók, minden néven nevezhető bádogos és rézmű árúk a legszolidabban és legdiszesebben kiállítva.

Takarék tűzhelyek, főzőedények, bográcsok, üstök, szóval egész konyha-berendezések gyorsforralók, kávé s thea főzők, fürdőkádak (melegítővel vagy anélkül), mosókészletek, vasalók stb. Kézi-, kocsi-, sir-, vihar-, biztonsági-, bánya- és utcái lámpák: elegánsan festett szén és fatartók madár kaliczák hideg és melegíthető, hajfodorítók sebészeti s tisztasági eszközök; férfi és női betegségeknek használható gummi-árúk (fecskendők, irrigatorok) stb. nagy választékban raktáron vannak, s esetleg megrendelésre a legpontosabban elkészíttetnek.

Továbbá elvállalom az építési szakmába vágó bádogos munkák jutányos, gyors és kifogástalan elkészítését.

Főtőrekvésem, hogy a jelzett szakmába vágó cikkek kiszolgálása s elkészítésével a legfokozottabb igényeket is kielégíthessem; s ez okból műhelyemet saját házamban megnagyobbítottam a legújabb szerkezetű gépekkel felszereltem miért is a n. é. közönség becses pártolását kérve vagyok

tisztelettel:

Sárossy József,
műbádogos.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a mékél színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önbereiváló készülék.

Fox, valódi szolingeni gyártmány, sok kiállításán kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségektől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

Darabja 3 frt.

A penge *csillagos acézből és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 frt.

Megrendelhető :

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 15.

Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.

A legközelebbi huzás 1899. év január hó 4-én.

Előjegyezhetni :

a „Budaqesti Ujságírók Egyesülete“ sorsjátékekezelőségénél

Bndapesten.

IV. kerület, Kossuth Lajos-utca I. szám alatt.

Roquefort-

Trappista-

Imperial-

Tejfel-

Dessert-

Neufchateli-

Piccolo-

SAJT.

Legfinomabb TEA és RUM -- különlegességek, valamint CABOS-féle teasütemények.

Kaphatók :

JAKABFI REZSŐ

fűszer- és csemege-üzletében.

Nyomatott Figuli Antal gyorsajtóján.